

Korn sprøjtes med hormonskadelige midler

Nogle af de svampemidler, som landbruget sprøjter korn med, kan være en af årsagerne til, at flere par har svært ved at få børn, skriver Ingeniøren.

Sprøjtet korn gør os barnløse

Almindelige sprøjtemidler gør vores forplantningsevner dårligere, viser ny forskning.

En ny undersøgelse viser, at svampemidlerne har kraftig hormonforstyrrende og fosterskadende virkning i dyreforsøg. Forskerne opfordrer derfor nu myndighederne til at gribe ind.

- Det er svampemidler, som bliver brugt i meget stor stil. Det er derfor foruroligende, at de viser så stor hormonforstyrrende og fosterskadende effekt, når de bliver testet på rotter, siger lektor på SDUs Afdeling for Miljømedicin Helle Raun Andersen.

Kvinder i gartnerier er udsatte

De mistænkte svampemidler tilhører gruppen af såkaldte azol-fungicider, som landmænd og gartnerier hvert år anvender mere end 100 ton aktivstof af.

Forskerne har igennem nogle år fokuseret på, at kvinder, som arbejder med svampemidlerne i gartnerier kan være særligt udsatte. Med de nye resultater, som omhandler langt flere svampemidler, frygter forskerne nu også, at almindelige forbrugere bliver udsat via rester i kornprodukter, frugt og grønt.

- Vi ved, at stofferne let kan optages i mave-tarmkanalen, men vi mangler stadig viden om, hvor mange rester, der er i fødevarerne. Problemet er, at der ikke undersøges for rester af disse stoffer i korn, siger Helle Raun Andersen.

Misdannede kønsorganer

Da drægtige hunrotter i forsøgene blev eksponeret for stofferne, resulterede det bl.a. i unger med misdannede kønsorganer og nedsat evne til at producere kønshormoner. Desuden var der tegn på fosterskader bl.a. observeret igennem øget fosterdød.

Socialdemokraternes miljøordfører Torben Hansen mener, at Miljøstyrelsen og ministeren hurtigt må se på alternativer og få udfaset stofferne.

Christian H. Hansen (DF), Formanden for fødevarerudvalget siger til TV-AVISEN, at det skal stoppes og undersøges til bunds.

Fødevarestyrelsen understreger, at det endnu ikke er bevist, at stofferne ender i melet. Men man vil nu undersøge sagen nærmere.

KILDE

<http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2007/08/09/221235.htm>

09. aug. 2007 22.41 Indland Opdat.: 10. aug. 2007 09.23

Styrelse kulegraver hormonforstyrrende svampemidler

Myndighederne vil have styr på, hvor mange af landbrugets svampemidler, der havner i vores fødevarer, efter de har vist sig at skade forplantningsevnen i dyreforsøg.

Fødevarestyrelsen griber nu ind og undersøger mistanken om, at danskerne udsættes for hormonforstyrrende svampemidler via rester i de kornprodukter, vi spiser.

»Vi ser meget alvorligt på hormonforstyrrende stoffer, ligesom vi ser meget alvorligt på kræftfremkaldende stoffer. Derfor beder vi vores eksperter på DTU vurdere de her stoffer igen på baggrund af de nye oplysninger,« siger vicedirektør i Fødevarestyrelsen, Per Henriksen.

Den nye rapport om svampemidlerne azol-fungicider, som Ingeniøren bringer frem i dagens avis, er udarbejdet i et samarbejde mellem Afdeling for Miljøkemi på Syddansk Universitet og Fødevarainstitutet på DTU.

Undersøgelsen viser, at fire azol-fungicider virker hormonforstyrrende og fosterskadende, når de testes i dyreforsøg.

Mere end 100 tons om året

Landbruget og gartnerierne anvender hvert år mere end 100 ton aktivstof af azol-fungiciderne til at bekæmpe svampeangreb i korn, frugt, grønt og prydplanter.

Især stoffet epoxiconazol er blandt de mest anvendte svampemidler i hvede og byg. Sidste år brugte kornproducenterne tilsammen 42 ton aktivstof epoxiconazol.

Fødevarestyrelsen kontrollerer allerede i dag, hvor mange rester der er af tre ud af rapportens fire undersøgte azol-fungicider. Per Henriksen understreger, at der er meget få fund af rester fra disse stoffer.

Epoxiconazol bliver imidlertid ikke overvåget. Men det vil ændre sig i løbet af få måneder, garanterer Per Henriksen.

»Vi har længe haft planer om at få epoxiconazol ind i vores overvågning. Det arbejde har vi fremskyndet, så i løbet af et par måneder vil kunne følge med i, hvor mange rester der havner i vores fødevarer,« siger Per Henriksen.

Desuden har Per Henriksen fredag bedt eksperterne på DTU om at gennemgå risikovurderingen for de fire azol-fungicider i undersøgelsen.

»Nu venter vi i første omgang på deres videnskabelige vurdering. Mener de, at der er behov for at sænke grænseværdierne for de her stoffer, er det en sag, som vi vil tage op med kommissionen i EU,« siger Per Henriksen.

KILDE

<http://ing.dk/artikel/80330> - Af [Jakob Martini](#), fredag 10. aug 2007 kl. 12:17

Dansk korn sprøjtes med hormonforstyrrende stoffer

Svampemidler, som landmænd hvert år spreder 100 tons af på marker og i gartnerier, giver rotter misdannede kønsorganer og misdanner fostrene, viser ny forskning.

Nogle af landbrugets mest udbredte svampemidler i korn kan medvirke til danskernes stadig dårligere forplantningsevne.

En ny undersøgelse viser, at svampemidlerne har kraftig hormonforstyrrende og fosterskadende virkning i dyreforsøg. Forskerne opfordrer myndighederne til at gribe ind.

»Det er svampemidler, som bliver brugt i meget stor stil. Det er derfor foruroligende, at de viser så

potent hormonforstyrrende og fosterskadende effekt, når de bliver testet på rotter,« siger lektor på SDU's Afdeling for Miljømedicin Helle Raun Andersen, der er projektansvarlig for undersøgelserne.

De mistænkte svampemidler tilhører gruppen af såkaldte azol-fungicider, som landmænd og gartnerier hvert år anvender mere end 100 tons aktivstof af.

Forskerne har igennem nogle år fokuseret på, at kvinder, som arbejder med svampemidlerne i gartnerier, kan være særligt udsatte. Med de nye resultater, som omhandler langt flere svampemidler, frygter de nu også, at almindelige forbrugere bliver udsat via rester i kornprodukter, frugt og grønt.

»Vi ved, at stofferne let kan optages i mave-tarmkanalen, men vi mangler stadig viden om, hvor mange rester der er i fødevarerne. Problemet er, at der ikke undersøges for rester af disse stoffer i korn,« siger Helle Raun Andersen.

Misdannede kønsorganer og øget fosterdød

Forskergruppen har konstateret hormonforstyrrende effekt hos fire forskellige azol-fungicider og opfordrer til at betragte samtlige azol-fungicider som hormonforstyrrende.

Da drægtige hunrotter i forsøgene blev eksponeret for stofferne, resulterede det bl.a. i unger med misdannede kønsorganer og nedsat evne til at producere kønshormoner. Desuden var der tegn på fosterskader bl.a. observeret igennem øget fosterdød.

Socialdemokraternes miljøordfører Torben Hansen er chokeret over opdagelsen.

»Det er meget rystende at læse. Hormonforstyrrende stoffer er et af de største sundhedsproblemer, vi har herhjemme. Miljøstyrelsen og ministeren må lynhurtigt se på alternativer og få udfaset de her stoffer,« siger han.

Miljøstyrelsen vil ikke kommentere forskernes mistanke om, at svampemidlerne kan være en risiko via fødevarer.

Kun få af landbrugets samlede sprøjtemidler er testet for hormonforstyrrende virkning.

KILDE

<http://ing.dk/artikel/80317> - Af [Jakob Martini](#), torsdag 09. aug 2007 kl. 20:20

Miks af hormonstoffer mangedobler misdannelser

Et nyt DTU-forsøg viser, at 60 til 80 procent af de rotter, som blev udsat for fire forskellige hormonforstyrrende stoffer, fik alvorligt misdannede kønsorganer. Vel at mærke selv om stofferne blev givet i så lave doser, at de var uskadelige hver for sig.

Forplantningsevnen bliver ramt langt hårdere af kemikalier, end man hidtil har troet. Nye undersøgelser fra Danmarks Tekniske Universitet afslører, at påvirkningen af flere forskellige hormonforstyrrende stoffer på én gang mangedobler hormonskader hos rotter.

»Konklusionen er tydelig. Vi har set alvorlige misdannelser på kønsorganerne hos 60-80 pct. af de

rotter, der er blevet udsat for en lav dosis af fire forskellige stoffer. Derimod er der få effekter hos de rotter, der kun er blevet udsat for et enkelt af stofferne,« siger projektleder for undersøgelserne, Ulla Hass fra Fødevarainstitutet på DTU.

De danske undersøgelser indgår i det EU-finansierede forskningsprojekt Eden, og er endnu ikke offentliggjort. Resultaterne er den hidtil mest sikre og dermed afgørende dokumentation for den såkaldte kombinationseffekt i dyreforsøg.

Henrik Leffers, forskningsleder på Rigshospitalets Afdeling for Vækst og Reproduktion, siger, at resultatet af undersøgelserne skal tages yderst alvorligt.

»Vi lever i et samfund, hvor 20 pct. af de værnepligtige potentielt vil få svært ved at gøre en kvinde gravid på grund af dårlig sædkvalitet, og hvor seks-syv pct. af børnene kommer efter fertilitetsbehandling,« siger han.

EU ignorerer effekten

Men EU's godkendelsessystem for industrikemikalier tager ikke højde for, at den skadelige effekt mangedobles, når man påvirkes af flere forskellige hormonstoffer på én gang. Man risikovurderer et stof isoleret og tager ikke højde for, at man både udsættes for bl.a. phthalater i plastic, pesticider i grøntsager og parabener i creme.

»Vi kan teste alle kemikalier i hele verden, men hvis man kun vurderer dem enkeltvis og glemmer blandingseffekten, så finder man ikke årsagen til de hormonforstyrrelser, vi ser omkring os. Politikerne bliver nødt til at tage sig af det her problem,« siger Henrik Leffers, der opfordrer til mere forskning, da kombinationsvirkningen kun er dokumenteret hos rotter.

Formanden for Folketingets miljøudvalg, Christian Wedell-Neergaard, (K) vil have ministeren til at gå ind i sagen.

»Jeg bliver chokeret, når jeg bliver stillet over for undersøgelser, der viser, at 60-80 pct. af en population får misdannelser. Vi må i langt højere grad til at se på konsekvenserne af disse kombinationseffekter og tage affære i forhold til den gældende lovgivning,« siger han.

KILDE

<http://ing.dk/artikel/77079> - Af Jakob Martini, fredag 23. feb 2007 kl. 10:00

Andre overskrifter fra Ingeniøren

Skadelige svampemidler blev afsløret ved et tilfælde

En ti år gammel mistanke om skadelige svampemidler i gartnerier har nu ført til opsigtsvækkende forskningsresultater, der udråber en hel gruppe af landbrugets mest anvendte svampemidler som hormonforstyrrende

Landbruget mangler alternativer

Ny forskning mistænker nogle af de mest udbredte svampemidler i dansk landbrug for at være hormonforstyrrende. Men uden svampemidlerne vil danske landmænd få problemer med svampeangreb i deres korn.